Těšíme se na Vás v dalším čísle našeho farního časopisu!

Vaše Redakce

Hlavní redaktoři: Maria Kašová, Barbora Kašová, Pavel Šikula ml.
Design: Pavel Šikula ml.
Další spolupráce: o. Jakub Holík, Ladislav Čech, Pavla Tomášková, A.+Š.+S. Plecháčkovi, Markéta Stehlíková, Karel Groulík, Simona Homolková, David Jiříček, Lada Halvová, Daniela Ondrůchová, Vojtěch Pacner

www.farnostijimramovska.cz

Jimramovská Žárovka

Občasník **Číslo: 14/ 2009**
Datum vydání: 4. 10. **Náklad: 120 výtisků**

Milí čtenáři našeho časopisu!

Období prázdnin a dovolených, které je za námi, bylo také velmi bohaté na události v naší farnosti. Reportáže a postřehy z táborů, expedicí, poutí a cest vám nabízí právě toto číslo naší Žárovky. Jen před několika dny se uskutečnilo jedno velké a myslím nezapomenutelné setkání a to se Svatým otcem Benediktem XVI., který nás přijel povzbudit ve víře, naději a lásce. Děkuji všem, kteří se za tuto návštěvu modlili, připravovali se na ni a také ji prožili buď osobně na letišti v Brně – Tuřanech či díky televizním přenosům. Heslo jeho návštěvy „Láska Kristova je naší silou“ ať nás všechny provází i ve dnech všedních a zdánlivě obyčejných.

Přeji vám všem hezké a povzbuzující čtení dalších stránek!

otec Jakub

Obsah:

1. Úvodní slovo 1
2. Obsah 2
3. Expedice Banát 2009 3
4. Letní tábor Písařov 10
5. Návštěva sestry Viktorie 11
6. Jimramovská pouť 18
7. Směr východní Slovensko 19
8. Akce B16: Deník pořadatele 23
9. Kázání Benedikta XVI. (22. 9. 2009) 26
10. Konec žárovek v Čechách 30
11. Pro zasmání 31
12. Povodně (Vojta Pacner) 32
13. První světová válka 34

1916

Nedostatek potravin stále vzrůstal. Zavedeny byly odběrné lístky: chlebenky, masenky, cukřenky, mýdlenky a další. Rekvírovány kovy, zvony a kostelní krytiny. V Jimramově k účelům válečným zabrány nejprve dva největší zvony, za které bylo vyplaceno 4 000 korun ve válečných půjčkách. Zavedeny byly bezmasé dny a četnictvo kontrolovalo, zda zákaz nikdo nepřestupuje. Nakonec zabrán i třetí zvon, takže zbyl jen umíráček. Varhany byly pro starobylost zachovány. Téhož roku byly obnoveny misie. Obnovu vykonal pan biskup.

1917

Nouze dosáhla nejvyšší výše. Chléb pečen z bobů a kukuřice. Dopisy byly otvírány a cenzurovány. Odváděny byly ročníky od 18 do 50 let. Toho roku zemřel císař František Josef I. a nastoupil Karel I. Ve válce se pokračuje.

1918

Rok 1918 byl ve znamení porážek trojspolku. Rakousko-Uhersko definitivně zaniká. Císař Karel abdikoval a odebral se do Švýcar a pak na Madeiru. Utvořena byla Československá republika. Prvním prezidentem se stal Tomáš G. Masaryk. Válka končí!

/Pavel Šikula ml./

Podle údajů Mezinárodního červeného kříže jsou Filipíny na smutném 4. místě v pořadí zemí na světě, ve kterých umírá největší počet lidí v důsledku přírodních katastrof nebo kalamit způsobených člověkem. Filipíny jsou někdy označovány za laboratoř přírody, pokud jde o záplavy, tajfuny, monzunové deště, zemětřesení, sopečné výbuchy a sesuvy půdy…

/Vojta Pacner/

Čtení z farní kroniky

První světová válka (1914–1918)

1914

Dne 29. 6. 1914 byl zavražděn v Sarajevu následník trůnu Ferdinand d'Este. Výsledkem bylo jednoměsíční ultimatum Srbsku. Srbsko nepřistoupilo na potupné ultimatum a Rakousko proto vyhlásilo válku.

Dnes 28. července vyhlášena mobilizace. Z farnosti mnoho občanů narukovalo k vojsku. Mnozí z nich v boji padli. Jimramovských příslušníků padlo třicet jedna.

1915

Válka se střídavým štěstím pokračovala, avšak záhy nastal nedostatek potravin, a proto byly nařízeny rekvisice, které byly bezohledně prováděny.

Vypsány byly válečné půjčky a občané a zvláště kostely byly nuceny upisovati.

Ze života farnosti

Expedice Banát 2009

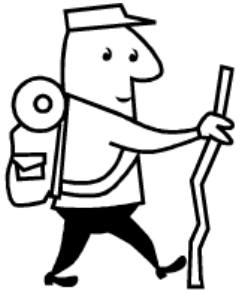

Jak již bylo předesíláno v minulých číslech naší Žárovky, na začátku července se vypravila asi padesátka našich farníků do východní Evropy, konkrétně do rumunského Banátu. Nabízíme Vám tedy reportáže našich cestovatelů. Pro ty, kteří tyto překrásné končiny navštívili, budou milou připomínkou společných chvil, pro ty, kteří s námi nejeli, pak cestopisnou výpravou neprozkoumaných končin. Pohodlně se usaďte a jedeme…

Seznámení s Banátem a místními poměry

Když jsem se asi před rokem a půl dověděl o plánované cestě do rumunského Banátu za českými krajany, kteří zde žijí tradičním zemědělským způsobem života, který ještě není poznamenán průmyslovou revolucí a „konzumismem" západoevropské společnosti, okamžitě mne napadlo, že bych se rád této expedice s otcem Jakubem zúčastnil, i když byla ohlášena jako výprava pro mladé. Chtěl jsem se totiž jakoby vrátit do doby, ve které žila generace mých prarodičů a znovu zažít to, co mne v dětství a mládí oslovilo a formovalo a co jsem vlastně prakticky zažil jen částečně a tento způsob života jsem poznal převážně z vyprávění a postojů mých předků.

Jako člověk z venkova jsem samozřejmě obhlédl hospodářství a zvířata našich hostitelů i dalších zemědělců ve vesnici. Na polích pěstují obilí, brambory, kukuřici, vojtěšku a v menší míře i zeleninu. Z hospodářských zvířat chovají krávy a kozy k produkci mléka, prasata, ovce a drůbež.

Na dvoře nechybí pes ani kočky. Hospodářství jsou malá a slouží převážně k obživě rodiny, část produkce prodává někdo z rodiny na trhu v nedalekém městě.

K obdělávání polí používají ti starší a konzervativnější koně, ti mladší traktory a další stroje. Ve vesnici nechybí ani malé kombajny ke sklizni obilí. I přesto je však k obdělávání polí potřeba hodně ruční práce. Vzhledem k tomu, že jsou hospodářství malá, zvládají zdejší zemědělci všechnu práci v poklidu, mají čas na kus řeči se sousedy, občasné posezení ve zdejší hospůdce a účast na bohoslužbách v jednom z místních kostelů.

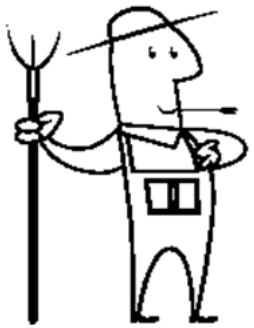

Na našich výpravách do okolí jsme navštívili ještě dvě další české vesnice: Rovensko a Gernik, viděli jsme také několik rumunských zemědělských usedlostí a bylo zjevně patrné, že obydlí našich krajanů jsou oproti těm rumunským opravená a celá hospodářství jsou v lepším pořádku.

Na naší expedici jsme poměrně dobře poznali způsob života zdejších lidí, ale nelze tvrdit, že bychom poznali jejich mentalitu, způsob myšlení a hlubší společenský a náboženský život, i když podle vnějšího projevu lze ty hlubší roviny také alespoň tušit.

A tak bych chtěl ještě říct, jak jsem vnímal a vnímám lidi – moje předky, kteří žili obdobně jako naši krajané v Banátu.

Byli to především lidé pracovití a práci nechápali prvořadě jako zdroj výdělku či zisku, ale jako určitou povinnost ke svému hospodářství, rodině, řekl bych snad trochu nadneseně jako prostředek k naplňování božího řádu zde na zemi.

Dále bych řekl, že byli vnímaví k božímu slovu, rozuměli mu vzhledem k tomu, že Ježíš často k jeho vysvětlování používal podobenství ze zemědělské oblasti, kterou oni důvěrně znali. Měli také jakýsi samozřejmý smysl pro povinnost, řekl bych pro určitou životní oběť, daný charakterem jejich práce. Každá

bičoval déšť. A tenhle déšť nepřestával. Brzy jsem se rozloučil s myšlenkou na lezení po horách a našel jsem si útulnou kavárničku ve městě.

A tam jsem se v sobotu pozdě večer začal dozvídat hrůzné zprávy o katastrofálních záplavách v severní části Filipín, na ostrově Luzon, které postihly především oblast hlavního města Manily.

Tropická bouře Ondoy (která dostala mezinárodní označení Ketsana) si k úternímu ránu vyžádala již 240 obětí. V průběhu šesti hodin napršelo více vody, než je měsíční průměr v Manile. Jde o nejhorší povodně za posledních čtyřicet let. Postihly více než 600 tisíc lidí. Vláda je tu pod těžkou kritikou za pomalou reakci na tuhle katastrofu…

Tahle země je těžce zkoušená přírodními katastrofami. Tajfuny způsobují velké povodně, často sesuvy půdy, které v některých případech pohřbily celé vesnice.

Pokud přijdou záplavy, pak není kam utéci. Nejhůře jsou postiženy chudinské čtvrti…

Vidím to okolo sebe: stačí velký liják a ulice Cebu (stejně jako všech jiných ostatních filipínských měst) se plní vodou. Zdá se, že kanalizace (pokud tu vůbec nějaká je) nestíhá vodu pobrat. A tak tu voda na mnoha místech zůstává. Před týdnem jsem projížděl po ostrově Mactan, na kterém leží mezinárodní letiště patřící k Cebu. Po pár deštích tu zůstaly prostory naplněné vodou, a lidé několik dní žijí v domech, kde jim voda sahá téměř až po pás… Nemají, kam odejít… A tohle, stokrát horší, se teď odehrává na severu. A zdá se, že se na sever blíží další tajfun…

✘ Kolik lékařů je potřeba k výměně žárovky?
Jeden, ale žárovka musí nejprve čekat tři hodiny v čekárně.

✘ Kolik mafiánů je třeba pro výměnu jedné žárovky?
Tři. Jeden ji vyšroubuje, druhý hlídá a třetí zastřelí svědky.

✘ Kolik poslanců je potřeba k výměně žárovky?
Zásadně nadpoloviční většina.

Deník Vojtěcha Pacnera

Povodně (29. 9. 2009)

/Horká aktualita od Vojty Pacnera. Pokračování jeho deníku bude v příštím čísle Žárovky./

V pátek minulého týdne jsem se rozhodl na pár dní odjet do jižní části ostrova Negros, do města Dumaguete. Plánoval jsem, že bych se pokusil vylézt na blízkou horu Mt. Talinis (1903 metrů).

Po čtyřhodinové jízdě autobusem ze Cebu jsme dorazili do přístavu, kde jsme se nalodili na trajekt na ostrov Negros. A najednou začala bouřka. Moře se rozbouřilo, loď se kymácela na vlnách, okna autobusu, ve kterém jsme celou dobu plavby seděli,

činnost na polích měla svůj čas a bylo třeba ji i přes případnou nepřízeň počasí zvládnout, zvířata bylo třeba pravidelně nakrmit a ošetřit.

Měli také víru, která nejprve v mladém věku chápe a potřebuje Boha jako pomoc při práci závislé na přírodních vlivech a jako ochranu rodiny, ale později s přibývajícím věkem je opřena o moudrost, poznanou a přijatou pravdu, překračuje horizont tohoto světa a nachází cíl života u svého Stvořitele.

Ještě je třeba říct, že tito lidé o svých postojích a o své víře nikdy příliš nemluvili, alespoň zde v našem kraji, a tak je potřeba mít srdce a oči otevřené, jestliže chceme tyto vlastnosti našich předků nacházet.

Závěrem bych tedy nám všem chtěl popřát slovy písně: „dědictví otců, zachovej nám Pane.“

/Láďa Čech/

Den první 6. 7. 2009, příjezd do Rumunska a večeře nad Dunajem

Jimramovští se shromáždili v neděli 5. července v osm hodin večer před Bistrem. O čtvrt hodiny později přijel autobus, který již měl na své palubě posádku ze Sulkovce. Po úspěšném naložení našich zavazadel se vyrazilo do Dalečína, kde na nás čekali poslední členové expedice. Poté už se konečně vyjelo směrem do Rumunska.

Po jedenáctihodinové cestě, při níž jsme projeli Českou republikou, Slovenskem, Maďarskem a Rumunskem, jsme dorazili do vytouženého cíle. Naši řidiči nám zastavili asi dva kilometry od vesnice, v níž jsme měli bydlet, aby ten, kdo chtěl, došel zbývající vzdálenost pěšky.

Protože jsme všichni měli ztuhlé svaly a namožené sedací aparáty, nikdo neodmítl a vyšli jsme na naši první rumunskou procházku. Každý si užíval pohyb, přestože stezka vedla do poměrně prudkého kopce a bylo velké horko. Zhruba po půl hodině jsme doputovali do Sv. Heleny (vesnice, kde jsme žili), kde jsme byli

rozděleni do rodin místních obyvatel po dvou až čtyřech osobách na rodinu. Všichni nás přívětivě přivítali a nakrmili, div jsme nepraskli, a po jídle jsme si asi tři hodiny odpočinuli. Poté jsme si prohlédli Sv. Helenu, kterou bych velikostí přirovnal k, o trochu menšímu, Jimramovu. Po prohlídce jsme vyrazili na skálu, která se tyčila vysoko nad kolem protékajícím Dunajem. Cestou jsme obdivovali krásy Banátu – jedná se o krasovou oblast s členitými kopci. Na skále, kde byl přímo magický pohled na Dunaj, okolní městečka, Karpaty a Srbsko, jsme si opekli špeky, klobásy, sýry, cibule; zkrátka všechno, co nám naše rodiny připravily a následně jsme si sedli do kolečka a navzájem se seznámili. Vydrželi jsme tam přes čtyři hodiny a po krásném západu slunce jsme odešli zpět do vesnice. Ten, kdo chtěl, si zašel do hospody na pivo, a pak se šlo na kutě.

/Adam, Šimon a Samuel Plecháčkovi/

Den druhý 7. 7. 2009, výprava z Rovenska do Gerníku

V úterý jsme se všichni vypravili na poměrně náročnou a dlouhou pěší túru. Čekala nás návštěva dalších dvou českých vesnic: Rovenska a Gerníku.

Po vydatné snídani jsme si připravili batohy, spacáky, karimatky, jídlo a vydali se na dvoudenní pěší túru. Brzy ráno nás místní dopravci odvezli do vesnice Rovensko. Zde jsme si prohlédli místní školu a kostel. V malém obchůdku jsme nakoupili potřebné zásoby a vypravili se na dlouhou pěší cestu zpět do Svaté Heleny přes vesnici Gerník.

Nádherný kraj nám připravil pěknou podívanou na četná údolí, obydlené salaše a vodní mlýnky zvané „vodenice“. Zde jsme se po celodenním výletě osvěžili, chystali se na spaní pod širým nebem a odpočívali. Jaké pro nás bylo překvapení, když nám kousek od našich připravených „postýlek“ utíkalo stádo krav a ovcí. Počasí nám ovšem nepřálo. Odpolední jasná a slunečná obloha se rázem

Již od 1. září tohoto roku skončí žárovky s příkonem nad 80W a do roku 2012 by se měla výroba klasických žárovek úplně zastavit.

Úsporná žárovka má většinou tvar různých spirál nebo podlouhlých trubic, jelikož potřebuje co největší zářící plochu. Lze ji zakoupit v obchodech od 130 do 200 korun, ale předpokládá se, že cena půjde s přibývajícím časem dolů. Pomaleji se rozsvěcí. Udává se, že úsporná žárovka naběhne přibližně do sta vteřin. Také jí vadí časté vypínání, které snižuje její životnost. Udává se, že by neměla svítit kratší dobu než pět minut. Ale vývoj jde kupředu a negativa úsporných žárovek rychle mizí.

S úspornými žárovkami musíme zacházet opatrně, jelikož obsahují rtuť. Po ukončení životnosti je nutné je odevzdat na recyklaci!

Světlo bude člověk potřebovat stále. Dle statistik jde až 19% veškeré spotřebované elektřiny ve světě právě na svícení. Avšak klasické žárovky využijí pouze 8% protékající energie. Zbytek je přeměněn na teplo. Kdyby celý svět přešel na úsporné svícení, ušetřilo by se až 120 miliard eur, což odpovídá ročnímu výkonu pěti set elektráren! A to již rozhodně stojí alespoň za malé zamyšlení!

/Pavel Šikula ml./

Pro zasmání

✘ Kolik žen je zapotřebí k výměně žárovky?
Žádná, budou sedět potmě a tlachat.

✘ Kolik svědků Jehovových je potřeba k výměně žárovky?
Tři, jeden ji vymění a dva budou mezitím konvertovat jejího majitele, aby se k nim přidal.

příklad svatých Cyrila a Metoděje, hlavních patronů Moravy, kteří evangelizovali slovanské národy, a svatých Petra a Pavla, kterým je zasvěcena vaše katedrála. Pohleďte na zářivé svědectví svaté Zdislavy, matky, jež vynikala skutky zbožnosti a milosrdenství; na svatého Jana Sarkandra, kněze a mučedníka; na svatého Klementa Maria Hofbauera, kněze a řeholníka, narozeného v této diecézi a svatořečeného před sto lety; či na blahoslavenou Restitutu Kafkovou, řeholnici narozenou v Brně a zavražděnou nacisty ve Vídni. Kéž vás provází a ochraňuje Maria, matka Krista Pána, naší naděje. Amen!

Zajímavost

Konec žárovek v Čechách

Již v dávných dobách toužili lidé po tom, aby si mohli přenést trochu slunečního svitu do svých příbytků, když na krajinu padla tma a slunce zapadlo za obzor. Od otevřeného ohně přes petrolejové lampy a plynové osvětlení se lidstvo propracovalo až k objevení klasické žárovky jak ji známe z našich domovů.

Žárovku vynalezl Heinrich Göbel v roce 1854. Známější však je jméno Tomáše Alvy Edisona, který žárovku využil po komerční stránce a vynález Göbela uvedl na trh.

V dnešní době, tedy v době velkého pokroku a hledání úspor energie, se však stala klasická žárovka nevyhovující a v blízké době ji nahradí tzv. „úsporná žárovka“, která má až o 80% nižší spotřebu elektrické energie a až 15x vyšší životnost.

zatáhla a přicházející bouřka nám překazila spaní venku. Veškeré věci jsme opět sbalili a v přicházející bouřce ve večerních hodinách jsme se vydali do vesnice Gerník, která byla od mlýnků vzdálená asi tři kilometry.

Svoje věci a spacáky jsme společně rozložili v místním společenském domě, kde jsme všichni přespali.

/Pavla Tomášková/

Den třetí 8. 7. 2009, druhá část výpravy z Gerníku do Sv. Heleny

Po dlouhé bouřlivé noci (hromy a blesky protínaly oblohu sem a tam a někteří účastníci se k tomu ještě vybouřili v místním restauračním zařízení) jsme se probudili do slunečného rána. Výhodou ubytování v kulturním domě v Gerniku byly pro většinu ubytovaných bezesporu splachovací záchody, které byly po ránu hojně využívány. Po ranní hygieně, snídani a balení věcí jsme se sešli u hospody. Do plánovaného odchodu zbývalo ještě dost času a ten mnozí využili k občerstvení, jiní k prozkoumání okolí či ke hře na akordeon vypůjčený z hospody.

Konečně jsme se vydali na cestu do Svaté Heleny. Prošli jsme celou vesnici Gernik a čekalo nás strmé stoupání po kamenité cestě. Výstup do kopce byl poměrně náročný, a proto jsme byli rádi, že jsme si na vrcholu nad vesnicí odpočinuli a potěšili se krásným výhledem do údolí. Všude kolem se rozprostíraly pastviny se spoustou květin a keřů. Pokračovali jsme po hřebenech kopců, které vystřídaly lesy s hlubokými údolími a rozlehlé louky. Prošli jsme dvěma rumunskými salašemi a zhruba za polovinou cesty se naše výprava rozdělila. Polovina se vydala přímou cestou do Svaté Heleny, ostatní jsme si túru prodloužili a odbočili směrem k Turecké díře. Byla to rozlehlá jeskyně, po jejímž průzkumu jsme se vydali po stopách první poloviny výpravy.

K pozdnímu odpoledni jsme dorazili unavení a plni dojmů do Svaté Heleny. Všechny nás čekal zasloužený odpočinek, dobrá večeře a příjemné posezení v hospůdce.

/Markéta Stehlíková a Karel Groulík/

Den čtvrtý 9. 7. 2009, odpočinkový den a Kulhavá skála

Po propršeném večeru jsme se probudili do slunečného rána. Hřálo nás nejen sluníčko, ale i očekávání, že dnes nás čeká túra dlouhá jen 4 km tam a 4 km zpět. Naším cílem byla „Kulhavá skála". Svižně jsme prošli mezi políčky a loukami za vesnicí, ale potom nás čekal sestup úzkou stezkou v lesním svahu, která se po dešti proměnila v klouzačku a na blátě nebrzdil ani vzorek dobrých turistických bot.

Že je skála pojmenována opravdu výstižně, jsme zjistili, když se před námi objevila. Připomíná zapomenutý most uprostřed lesů, kterému příroda postavila jeden pilíř kratší. Všichni se hned proměnili v horolezce a vrchol byl brzy zdolán!

Kousek proti proudu potoka se v jiné skále nacházel otvor. Skupinky, asi po deseti statečných, vybavených baterkami, mizely postupně v jeskyni a my ostatní jsme s nadějí očekávali, jestli neobjeví tajnou chodbu, která podle legendy ústí až ve vesnici Sv. Helena. Nestalo se tak! Museli jsme se vrátit cestou necestou, břehem nebřehem, přes potok a zase zpět. O to více nám chutnal oběd u našich „domácích".

Navečer jsme přijali pozvání k prohlídce Baptistické modlitebny, dříve evangelického kostela, a vyslechli vyprávění o životě, tradicích a zvycích krajanů, od příchodu do Rumunska až po současnost.

Večer jsme pak slavili společnou mši svatou v kostele zasvěceném patronce vesnice, sv. Heleně, kterou doprovodily jednak

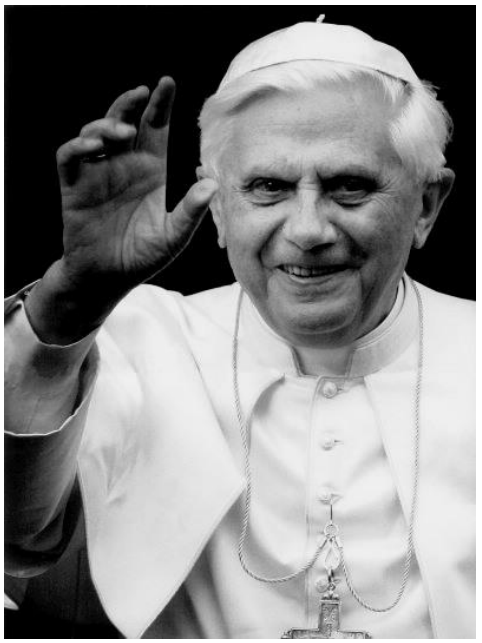

pro své duše odpočinek" (Mt 11,29-30). Můžeme zůstat neteční vůči jeho lásce? Zde jako jinde v minulých staletích mnozí trpěli pro věrnost evangeliu a neztratili naději. Mnozí se obětovali, aby vrátili důstojnost člověku a svobodu národům, když ve velkorysém přilnutí ke Kristu našli sílu budovat nové lidstvo. A stejně tak v současné společnosti: Mnohé formy chudoby vznikají z osamělosti, z nedostatku lásky, z odmítání Boha a z tragédie člověka, který si myslí, že si může stačit sám nebo naopak že je pouhým bezvýznamným a pomíjejícím jevem. V tomto našem světě, který se ztrácí, „když důvěřuje pouze lidským plánům" (srov. Caritas in veritate, 53), jedině Kristus může být naší spolehlivou nadějí. To je zvěst, kterou my, křesťané, jsme povoláni každodenně hlásat a dosvědčovat.

Hlásejte ji, milí kněží, tím, že zůstanete niterně sjednoceni s Ježíšem a budete konat s nadšením svou službu, s jistotou, že nebude mít nedostatku ten, kdo mu důvěřuje. Buďte Kristovými svědky vy, milí řeholníci a řeholnice, když budete radostně a důsledně uskutečňovat evangelijní rady, a tím budete ukazovat, jaká je naše skutečná vlast: nebe. A vy, milí laici, mladí i dospělí, vy, milé rodiny, opřete o víru v Krista své rodinné, pracovní a školní plány, jakož i aktivity v každé oblasti společnosti. Ježíš nikdy své přátele neopustí. Ujišťuje o své pomoci, protože nic nelze konat bez něho, zároveň však vyžaduje, aby se každý osobně nasadil a šířil jeho univerzální poselství lásky a pokoje. Budiž vám povzbuzením

V prvním čtení (Iz 61,1-3a) se prorok Izaiáš představuje jako obdařený posláním hlásat všem zarmouceným a chudým osvobození, útěchu a radost. Tento text převzal Ježíš a začlenil jej do svého kázání. Dokonce výslovně řekl, že prorokovo zaslíbení se vyplnilo na něm (srov. Lk 4,16-21). Plně se uskutečnilo, když nás Ježíš svou smrtí na kříži a zmrtvýchvstáním osvobodil z otroctví sobectví a zla, hříchu a smrti. A toto je poselství spásy, starobylé a vždy nové, jež církev hlásá od pokolení do pokolení: Kristus ukřižovaný a zmrtvýchvstalý, Naděje lidstva!

Toto slovo spásy zaznívá silně i dnes v našem liturgickém shromáždění. Ježíš se s láskou obrací k vám, synové a dcery této požehnané země, v níž už před více než tisíci lety bylo zaseto semínko evangelia. Vaše země, stejně jako i jiné státy, se nachází v kulturní situaci, která je často radikální výzvou pro víru, a tedy i pro naději. Jak víra v Boha, tak naděje byly totiž v moderní době „přemístěny", byly odsunuty na rovinu pouze soukromou a pozemskou, zatímco v běžném a veřejném životě se prosadila víra ve vědecký a ekonomický pokrok (srov. Spe salvi, 17). Víme všichni, že tento pokrok je dvojznačný: otevírá možnosti pro dobro, zároveň má však i negativní dopady. Technické vynálezy a zdokonalení společenských struktur jsou důležité a jistě potřebné, leč nestačí k tomu, aby zaručily morální blaho společnosti (srov. tamtéž, 24). Ano, člověk potřebuje být osvobozen od materiální tísně. Mnohem podstatnější však je, aby se zachránil před zlem, které postihuje ducha. A kdo jiný jej může zachránit, ne-li Bůh, který je Láska a zjevil svou tvář všemohoucího a milosrdného Otce v Ježíši Kristu? Naší pevnou nadějí je tedy Kristus: v něm nás Bůh miloval až do krajnosti a dal nám život v hojnosti (srov. Jan 10,10), život, po kterém každý člověk, někdy třeba nevědomě, prahne.

„Pojďte ke mně, všichni, kdo se lopotíte a jste obtíženi, a já vás občerstvím." Tato slova, napsaná velkými písmeny nad vchodem vaší brněnské katedrály, nyní Ježíš adresuje každému z nás a dodává: „Učte se ode mě, neboť jsem tichý a pokorný srdcem, a naleznete

písničky s kytarou, ale ještě dlouho nám zněl v uších zpěv písní z kancionálu, které mají možná starší texty, ale místní ženy je zpívají opravdu od srdce.

/Simona Homolková/

Den pátý 10. 7. 2009, údolí řeky Něry a projížďka po Dunaji

Hned ráno nás místní řidiči naložili do tranzitů a odvezli do malé vesnice u řeky Něry. Tam jsme se po překonání lanové lávky pustili do objevování krás kaňonu, který tato řeka vytvořila. Procházeli jsme po pradávné stezce, kterou pravděpodobně vybudovali Římané, když zde drželi linii své říše. Protože se bílé a strmé skály kaňonu na mnohých místech zvedají přímo z hladiny řeky, vytesali Římané do kamenných ostrohů úzké tunely, kterými se naše výprava proplétala jako dlouhá karavana.

Cesta údolím je však dlouhá 30 km, a tak jsme na desátém kilometru snědli svačiny, posilnili se cujkou a vyrazili zpět k silnici. Tam na nás čekaly naše oblíbené tranzity s řidiči schopnými a odhodlanými zdolat jakoukoliv, z našeho pohledu automobilem nesjízdnou, cestu.

Odpoledne se část výletníků vrátila do Sv. Heleny, kde se svezli na koni, nebo občerstvili v hospodě u Pepsiho. Většina ovšem pokračovala za výpravou na ostrov. Ten vytvořil Dunaj, když se v důsledku vybudování obří hráze „Železná vrata" v místech, kde obtéká Banát, stal v podstatě přehradou širokou až 7 km. Rozdělili jsme se na tři skupiny a zatím, co nás z vesnice Coroniny postupně odváželi a přiváželi rybářskou lodí na ostrov, ostatní jeli prozkoumat jeskyni ve skále nad Dunajem. Otvor jeskyně ve tvaru oválného oka skrýval zbytky středověkého opevnění, jako orlího hnízda střežícího údolí. Dnes zde však mají hnízdo pouze netopýři, což nás ovšem také moc zajímalo. Když přišel náš čas a nalodili jsme se, čekala nás dva kilometry dlouhá cesta k ostrovu. Po cestě jsme míjeli skalní útes „Babacaj", který získal své jméno po té, co na něj rozzlobený manžel

za trest vysadil svoji nevěrnou ženu. A kochali jsme se pohledem na strážní hraniční srbský hrad Golubac, který se až mysticky vznášel nad hladinou Dunaje, ve které se zrcadlil. Ostrov, na který jsme připluli, nás opravdu překvapil, neboť je to svět úplně jiný než okolí. Není osídlený! Původně zde mělo být kaliště pro železné doly na Rumunském břehu. Doly však byly zavřeny a velký projekt připomíná jen torzo mohutného nedostavěného přepravního mostu. Když jsme vstoupili na val obíhající ostrov, otevřel se před námi pohled na pískové jezero a louky, kde se pásli divocí koně. Vykoupali jsme se, posbírali na písečné pláži pár mušlí na památku a vrátili se lodí do rybářova domu, kde pro nás zatím jeho rodina připravila výborně ugrilovaného sumce.

Večer jsme již tradičně ukončili na zahrádce naší oblíbené hospody u Pepsi a při popíjení dobrého piva jsme se začali smiřovat s tím, že nám tento krásný čas strávený zde pomalu, ale jistě končí.

/David Jiříček/

Letní tábor Písařov

Už od začátku letních prázdnin, jsme se všichni těšili, až pojedeme na letní tábor. Konečně přišla sobota 11. července 2009, kdy jsme se sešli u jimramovského Bistra, kde nám zastavil pěkný zelený autobus. Po rozloučení s rodinou jsme odjeli na faru do Písařova, asi 20 km západně od Šumperku.

Po vybalení jsme se prošli po Písařově a okolí.

Druhý den, po pěkném vyspání, jsme se seznámili s tématem letošního tábora, a to: ZTRACENÉ POHÁDKY.

Rozdělili jsme se do tří družstev, podle barvy bambulí, které jsme dostali od vedoucích a celý týden jsme potom soutěžili pod těmito názvy družstev: KRTEČCI, TRPASLÍCI a HURVÍNKOVCI.

všem společně a každému jednotlivě: na prvním místě brněnskému biskupovi- kterému děkuji i za srdečná slova, s nimiž se na mě obrátil na začátku Mše svaté, pánům kardinálům i dalším přítomným biskupům. Zdravím kněze, jáhny, seminaristy, řeholníky a řeholnice, katechety a pastorační pracovníky, mládež a četné rodiny. Vítám rovněž vážené představitele veřejného života a zástupce armády, obzvláště prezidenta republiky s chotí, primátora města Brna a hejtmana Jihomoravského kraje, regionu s bohatou historií, kulturou, průmyslem a obchodem. Dále bych chtěl srdečně přivítat poutníky z celé Moravy a z diecézí ze Slovenska, Polska, Rakouska a Německa.

Milí přátelé, z důvodu povahy dnešního liturgického shromáždění jsem rád přijal záměr, který ve své řeči již naznačil váš biskup, a to zaměřit biblická čtení mše svaté k tématu naděje: přijal jsem jej s myšlenkou jak na obyvatele této milé země, tak na Evropu a lidstvo celého světa, které prahne po něčem, o co by pevně opřelo svou budoucnost. Ve své druhé encyklice, Spe salvi, jsem zdůraznil, že jediná „jistá" a „spolehlivá" naděje (srov. 1) je v Bohu. Historická zkušenost ukazuje, k jakým absurditám dospěje člověk, když vyloučí Boha z horizontu svých rozhodnutí a svého jednání. Vidíme, že není snadné vytvořit společnost založenou na dobru, spravedlnosti a bratrství, protože lidská bytost je svobodným tvorem a jeho svoboda zůstává křehkou. Musíme svou svobodu stále znovu a znovu zaměřovat k dobru. Nesnadné hledání „správných zřízení lidských věcí" je úkolem pro všechny generace (srov. tamtéž, 24-25). A proto, milí přátelé, jsme zde hlavně proto, abychom naslouchali slovu, jež nám ukazuje cestu vedoucí k naději; ba dokonce naslouchá Slovu, které jediné nám může dát pevnou naději, protože je Slovem Božím.

k tomu vyzváni. Vypozorovala jsem zde dvě skupiny poutníků: „neukáznění“ – nedbali žádných výzev ani zoufalých proseb pořadatelů a sveřepě odcházeli z areálu; „ukáznění“ – čekali na výzvu pořadatelů, aby mohli odejít, ale těch bylo jen pomálu. (Poutníci z Jimramova by zasloužili velkou pochvalu, protože jako jedni z mála vytrvali na svých místech, dokud nebyli k odchodu vyzváni .)

15:30 Lidstvo se rozešlo, během posledních dvou hodin se kolem nás prohnalo obrovské stádo. Jediné, co jsme mohli dělat, bylo udržet volný pás pro průjezd sanitek. Dostavuje se únava, bolest nohou a zad. V tuto chvíli jsou v areálu už vesměs jen pořadatelé. Odevzdáváme své vesty a tím oficiálně končí naše dnešní služba.

16:00 Nasedáme do autobusu linky „P“. Sedím na podobném sedadle jako ráno a uvědomuji si, jak se kruh dnešního dne uzavřel. Když jsem tu před více než dvanácti hodinami seděla, nevěděla jsem přesně, co mohu od dnešního dne očekávat. Teď mohu říct, že mě události dnešního dne naplnily nepopsatelným klidem a specifickým druhem energie. Po více než dvanácti hodinách aktivní služby jsem sice fyzicky vyčerpaná, ale to vůbec nesnižuje významnost zážitků, o které mě návštěva Svatého Otce obohatila a které mě budou pravděpodobně provázet celý život.

/Barbora Kašová/

Kázání Benedikta XVI. (27.9. 2009)

Milí bratři a sestry!

„Pojďte ke mně, všichni, kdo se lopotíte a jste obtíženi, a já vás občerstvím“ (Mt 11,28). Ježíš zve každého svého učedníka, aby s ním zůstal, aby v něm našel posilu, oporu a útěchu. S tímto pozváním se obrací především na naše liturgické shromáždění, ve kterém je zde, spolu s Petrovým nástupcem, v myšlenkách shromážděno celé vaše církevní společenství. Můj pozdrav je určen

V úterý bylo krásné počasí, a tak jsme se vydali na výlet do Králíků. Tam jsme i s o. Jakubem vystoupali na Sv. Horu Matky Boží a prožili tam mši svatou.

Ve středu nás navštívil o. Karel z Bystřice, se kterým jsme prožili mši svatou a to přímo na faře. Také jsme hráli různé hry na faře i venku v přírodě, což bylo moc fajn.

Při etapových soutěžích jsme sbírali body. Družstvo, které vyhrálo, mělo vždy nejvíce bodů.

Ve čtvrtek po soutěžích jsme večer opékali párky u táboráku a také zpívali pěkné písničky při kytarách.

V noci jsme hráli noční hru s názvem: O vodníkovi.

V pátek jsme sečetli body. Zvítězilo družstvo Trpaslíků, které jich získalo nejvíce.

Večer jsme si na rozloučenou zatancovali na diskotéce.

V sobotu jsme ještě hledali poklad a po jeho najití jsme se sbalili a rozloučili.

Při zpáteční cestě jsme si vykládali plno krásných zážitků a slíbili si, že za rok se opět sejdeme a pojedeme na letní tábor.

/Lada Halvová a Daniela Ondrůchová/

Návštěva sestry Viktorie

Po tom, co jsme v minulém čísle naší Žárovky uvedli dopis jedné ze sester, které byly v roce 1950 vystěhovány z jimramovského kláštera, dozvěděla se naše redakce, že jedna z těchto sester dosud žije, konkrétně v Českých Budějovicích. Spolu s o. Jakubem jsme tedy využili příležitosti a 26. 8. jsme se ji vydali navštívit.

Sestra Viktorie, která 12. prosince oslaví již 90 let, nás uvítala s velkou radostí a velmi zajímavě nám vyprávěla o svém životě:

o působení v Jimramově, ale i o tom, co následovalo po odchodu sester do Javorníka. Na oplátku jsme věnovali sestře Viktorii fotografie současné podoby kláštera. Tato návštěva způsobila mnoho radosti na obou stranách.

Dovolujeme si tedy vás, naše čtenáře, nyní pozvat na cestu časem zpět do doby, která zdaleka nebyla jednoduchá.

Je pro mě těžké říct, odkud vlastně pocházím. Náš rod pochází z Police nad Metují. Narodila jsem se v Opočně, maminka umřela, když mi byly dva roky, tatínek se musel znovu oženit, protože jsme byly dvě malé děti. Moje druhá maminka byla z Příbrami, když jsme se sem stěhovali, byly mi tři. Rodina je pochovaná v Příbrami, můj bratr se tady oženil, příbuzenstvo od bratra mám taky všechno tady.

Co se týče mého působení, moje první působiště bylo v Beskydech, tady jsem byla až do svých doživotních slibů.

Do Jimramova jsem přišla v roce 1944, po složení doživotních slibů, takže jsem tady ještě zažila konec války. Zajímavé je, že sestra, kterou jsem znala z ročníku a která zde byla přede mnou, pořád říkala „Nimramov“. A mně se to jméno nějak nelíbilo. Připomínalo mi to něco „unimramného“. Také říkala, že jsou zde samé staré sestry a že se tady necítila moc dobře. Ale já jsem zde byla opravdu šťastná. Prostě se mi Jimramov dostal do srdce.

Sestry byly do Jimramova povolané od hraběnky Kristýny Belcrediové. Tenkrát byla ve společnosti snaha zakládat tzv. opatrovny. Byly to takové předchůdkyně mateřských škol. Hrabata nejen v Jimramově zakládala opatrovny pro malé děti. Zaměstnávali zde sestry, protože setry nebraly platy (byly chudé). Dřív jsme chudobu měly dokonce v názvu (Chudé školské sestry). I v Jimramově tedy byla v roce 1888 založena taková opatrovna. Bylo tam asi 60 dětí, ale jejich počet nebyl stálý: někdy 40, někdy 60.

9:20 Druhý letecký speciál přistává na dráze. Vystupuje z něj opět hlava státu, tentokrát Vatikánského a současně hlava celé katolické církve, Svatý Otec. Vítá ho bouřlivý potlesk a třepetání desetitisíců vlaječek brněnského biskupství, Vatikánu, ale i všech národností, které se za touto událostí do Brna sjely. Až s tímto bouřlivým uvítáním si plně uvědomuji, kolik lidí sem vlastně přišlo. Po tom, co papež vystoupí z letadla a je oficiálně uvítán významnými osobnostmi v Brně, přesouvá se do svého automobilového speciálu, papamobilu, a míří směrem k pódiu.

9:40 Máme to štěstí, že hlava katolické církve těsně kolem nás projíždí dokonce dvakrát. Po chvilce tudy prochází také prezident se svou chotí a zástupci města Brna a Jihomoravského kraje. Všechno kolem mě mi připadá jako z nějakého filmu. Přemýšlím nad tím, zda je to opravdu pravda a jestli se ráno neprobudím a nebudu si muset připustit, že se to nikdy nestalo.

10:00 Je po průvodu. Stahujeme se z uličky a vracíme se na původní stanoviště – kontrola místenek pokračuje. Začíná slavná mše svatá. Liturgie je částečně v češtině, částečně v latině, kázání pak v italštině s překladem do češtiny. Už jenom to je důkazem nadnárodnosti této akce. Začínají se objevovat případy nadšenců, kteří přebíhají do předních sektorů, aby lépe viděli. Těm ale neúprosně stojíme v cestě.

12:30 Bohoslužba končí a Svatý Otec se přesouvá ke svému letadlu na cestu zpět do Prahy. Začínají odcházet i první neukáznění věřící, zatím pod záminkou odchodu na toalety.

12:45 Svatý Otec odlétá a všichni chtějí jít domů vstřebat svůj dnešní zážitek. Pořadatelé vypracovali časový plán pro postupný odchod všech 120 tisíc přítomných poutníků tak, aby se neucpal hlavní východ z areálu. Naším úkolem je udržet postupný odchod věřících a vypustit je z domovského sektoru teprve až budou moderátory akce

4:05 Areál byl oficiálně otevřen a naše skupinka spolu s davem dobrovolníků, míří do svého domovského sektoru, kde dostaneme základní vybavení: ostře žlutá vesta s nápisem „pořadatel“, identifikační visačka a hlavně nejnutnější informace k vykonávání naší služby.

4:10 Jsme umístěni na šerifem určené pozice s krycím názvem V1 (tedy hlavní vchod sektoru). Naším bojovým úkolem je kontrolovat, jestli všichni příchozí mají správnou místenku pro sektor A3 (bez místenky nepustit ani myš), případně zodpovídat dotazy příchozích účastníků setkání. Součástí služby je také spolupráce s armádou, policií i zdravotníky.

V následujících hodinách poslušně plníme předepsaný úkol, podáváme informace (statisticky nejčastěji ohledně nejbližších toalet). Vše probíhá naprosto monotónně, až si někdy připadám jako zaseknutý gramofon, protože opakuji stále to samé. I přes omezenou dobu spánku nejsme zatím příliš unavení. Mezi místenkami, dotazy, vlaječkami a davy lidí si pomalu ale jistě uvědomuji, jaká je mi hrozná zima. Poskakujeme a klepeme se všichni, takže působíme dojmem, že tyto pohyby svým způsobem patří k uniformě pořadatele. U srdce nás ale zahřívá alespoň chvíli překrásný východ slunce vyvedený v těch nejkrásnějších barvách. Jako by tento pohled dokazoval výjimečnost dnešního dne. Až asi do 8:00 máme plné ruce práce a čas utíká jako voda.

8:30 Dostáváme povel od šerifa posílit hlavní uličku. Úkol zní jasně: poslat všechny účastníky do sektorů a beze zbytku vyklidit hlavní uličku, kterou má projíždět hlavní osoba dnešního dne, papež Benedikt XVI. Úkol se nám podařilo splnit a na asfaltové dráze se nyní pohybují jen pořadatelé, vojáci a policie.

8:50 Na brněnském letišti v Tuřanech přistává letecký speciál s hlavou našeho státu, Václavem Klausem.

Chodily k nám všechny děti, jak evangelické, tak katolické. Nevadilo jim, že jsme sestry. Stejně jsem vždycky říkala: máme jednoho Pána Boha, tak je to úplně jedno. Celkově bylo v Jimramově po této stránce velmi srdečné prostředí. Svým způsobem jsme tenkrát předběhli dobu. Když dětí náhodou přišlo do opatrovny jen třicet, tak se mi zdálo, že to ani za to nestojí. Dnes je dovoleno v jedné třídě jen 25 dětí a k tomu dvě učitelky a jedna pomocnice. My jsme jich měly 60 a byly jsme tam dvě, později jsem tam byla dokonce sama.

Mimo opatrovnu zde byla zřízena šicí škola, kde vyučovaly sestry, které byly vyučené jako švadleny. (Tenkrát se šilo doma, vyšívaly se monogramy na všechno prádlo, všude byly dečičky, takže taková dovednost byla pro ženu nutností.) Sem už chodila starší děvčata, tak od 14 či 15 let. Sestry, jako odbornice, mohly vydávat i vysvědčení. Hodně lidí mi i říkalo, že jejich dcery se takto učily. Pak stačilo absolvovat jen zkoušku a mohly samy vyučovat na školách.

Tenkrát se také v rodinách hodně pěstovala hudba. Ve středních vrstvách patřilo k samozřejmým dovednostem ženy nejen vaření, ale i šití, vyšívání a hraní na hudební nástroj. Takže se u nás vyučovala i hudba; kromě sester zde učil také p. Groulík hru na klavír.

Když jsem přišla já, byly jsme zde čtyři sestry, představenou tam tenkrát byla sestra Humilis (její jméno bylo opravdu výstižné: humilis = pokorná, velmi dobře jsme si spolu rozuměli, protože měla pro mládí úžasné pochopení), dále s námi přišla nová kuchařka, sestra Lamberta, potom sestra Virginie (ta byla v Jimramově jen rok) a později ji nahradila jedna starší sestra. Po čase jsem se zde stala představenou. Sestra Longina, která psala po vystěhování dopis do Jimramova, přišla až později, až když nám sebrali mateřskou školu. V jedné knížce jsem se dočetla, že těsně před vystěhováním jsme tu byly jen 3, ale to není pravda.

Měli jsme tam vlastní kapli, kam každý den chodil P. Rada, když náhodou nemohl, tak jsme chodili do kostela. V kapli byly

krásné obrazy a oltář, který jsme dali na faru, když jsme se stěhovali. Mši svatou jsme ráno měly v 6 hodin, protože v 7 jsme museli být připravené na příchod dětí.

V roce 1948 jsme se museli začít rvát o mateřskou školu. Když je člověk mladý, tak je hrozně horlivý. Já jsem tenkrát jezdila všude možně hájit tu školku. Ale i přes všechny moje snahy nám ji v lednu 1949 definitivně sebrali.

V 50. roce zrušili všechny mužské kláštery. Tenkrát bylo v novinách, že ženských klášterů se to týkat nebude. Takže bylo jasné, že se budeme muset pakovat. Noviny se totiž vždy četly opačně. Nejdřív nám sebrali mateřinec v Horažďovicích a přestěhovali ho do Javorníka. Po zkušenostech se školkou mi matka představená předem poslala dopis, že se budeme muset stěhovat, ale ať se nebráním, protože by to stejně nemělo cenu. Věděla, že bych byla schopná kvůli tomu jezdit po úřadech.

Když nám přišli říct, že se musíme stěhovat, nesměli jsme ani jít ven mezi lidi. Zlatí Jimramováci! Mužský přišli, že to prý nemůžeme tahat samy, vydobyli si vstup do kláštera a pomohli nám s tím nejnutnějším, co jsme si mohli odvézt. Když jsme měli odjíždět, řekli, že nás samotné nepustí, a že pojedou s námi. Takže si sedli na to nákladní auto, kde byly naše věci, a jeli s námi až do Javorníka, aby se podívali, kde budeme bydlet.

Když jsme přijeli do Javorníka, vypadalo to tu jako skladiště. My jsme vlastně spali na skříních. Původně to byl klášter Školských sester původem z Bavor, režim školské sestry nerozlišoval, takže nás nastěhovali za nimi. Většina ostatních klášterů byla odvezena do Broumova. Sestry, které byly převezeny z Horažďovic, byly bez práce, takže se pro ně hledalo využití. Komunisti měli zásadu, že nikdo nesmí být bez práce. Sestry tedy pracovaly pro pobočku Oděvů Prostějov, která zde byla zřízena.

Já jsem v Javorníku byla jenom týden. Dostala jsem povolání do Zlatých hor. Tam byly svezeny sestry z Bydžova, Hradce Králové

Akce B16: deník pořadatele

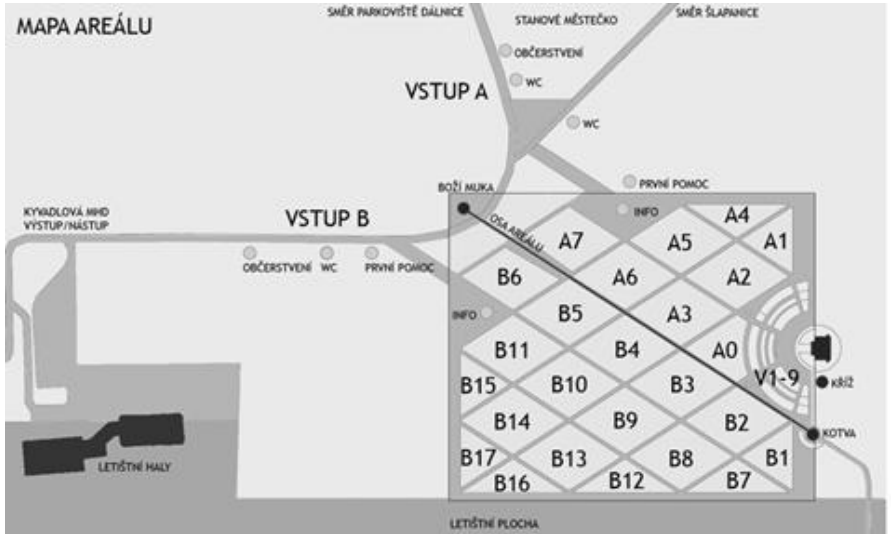

27. 9. 2009

3:35 Sedím si takhle v přeplněném autobuse kyvadlové dopravy asi po dvou hodinách spánku a přemýšlím, jaké řízení osudu mě sem vlastně zaválo. Zpětně si přehrávám celý ten proces. Není to ani měsíc, co jsme se, se skupinou přátel stali součástí seznamu dobrovolníků pro návštěvu papeže Benedikta XVI. v Brně. V několika e-mailech a prostřednictvím o. Jakuba jsme získali nezbytné informace pro tuto službu, včetně umístění v sektoru A3 a jména šerifa, tedy našeho přímého nadřízeného v sektoru (bylo pro nás překvapením, když jsme zjistili, že touto povolanou osobou je jeden z nás: David Jiříček). Dnešek ale nebude procházka růžovým sadem, to je jasné už teď. Jenom dostat se do tohoto autobusu vyžadovalo pevné nervy a vlastně i dávku štěstí.

zpívá a roucha duchovních jsou mnohem okázalejší než v římskokatolické církvi. Vyslechli jsme si zajímavý výklad nejen o tomto kostele a bohoslužbách v něm probíhajících, ale i o samotné řeckokatolické církvi od jejího místního představitele. Značně znavení jsme vyjeli do našeho dočasného domova, kempu nedaleko Levoče, kde jsme strávili příjemný večer probíráním nejen dnešních zážitků.

V sobotu jsme slavili československou mši v bazilice Panny Marie nad Levočou, kam jsme jako správní poutníci doputovali z kempu pěšky (nebylo to tak hrozné – pouze jsme vyšli kopec ☺). Mariánská hora je považována za jedno z nejvýznamnějších poutních míst na Slovensku. A také zde jsme mohli poznat, že jsme sice dva národy a možná nás rozděluje státní hranice, ale každopádně nás spojuje naše víra. V tomto duchu proběhla mše svatá, po níž jsme vyrazili do malebného Kežmaroku. Město je zajímavé tím, že na velmi malé ploše je hned několik kostelů. Navštívili jsme dva a to dřevěný evangelický artikulární kostel z počátku 18. století a nový evangelický kostel, který připomíná mešitu v dálném Orientu. První zmíněný kostel je celý ze dřeva, možná právě proto (a také díky kulatým oknům) jsem si připadala tak trochu jako v lodi. Oltář, sloupy z tisu (které jsou oporou celého kostela), kruchta s varhany a lavice se jmény důležitých lidí a dárců působí zcela jedinečným dojmem.

Prohlídkou půvabného náměstí byla úspěšně završena naše farní pouť. Nebyla to jen taková obyčejná cesta do zahraničí. Byla to příležitost jak poznat nádherná místa, přírodní krásy, které nám z paměti jen tak nevymizí, dozvědět se mnoho zajímavých informací z historie i současnosti našeho sousedního státu, ale i některých křesťanských církví zde působících. To vše v příjemné přátelské atmosféře.

Obrovský dík za prožitou zdařilou pouť patří oběma organizátorům: o. Jakubovi a panu Šikulovi.

/Maria Kašová/

a Plzně a byla tam zřízena státní dětská ozdravovna. Chyběly jim tady ale zdravotní sestry. Když nám sebrali školku, jela jsem ještě rychle do Ústí nad Labem a udělala jsem si takovou rychlou zdravotní školu, takže jsem do Zlatých hor mohla být poslána jako zdravotní sestra. Dokonce jsem tady pracovala chvíli jako vrchní sestra. V personálu bylo velké zastoupení lidí ze semináře a řádových sester. Ovšem jen do té doby, než na to přišli komunisti. Po tom nám vzali i práci a my jsme tady vlastně neměli co dělat. Takže sestry chodily na pole, do lesa; v zimě jsme začali plést svetry, čímž jsme si vydělávali. Bydleli jsme u hřbitova, který jsme užívali jako zahradu. Poměry tu byly ještě relativně volné, co se týče kontroly.

Režim ještě neměl k dispozici tolik lidí. Občas tam sice přijel nějaký tajemník, ale nebyl tam trvale.

Ostatní sestry, které jely se mnou z Jimramova, zůstaly v Javorníku a potom byly odsunuty do Bílé Vody.

Později nastalo třídění mužských klášterů. Kněží, kteří byli ještě schopní, byli přesunuti do pracovních táborů, někteří byli zavření. Staré a nemocné kněze původně svezli do františkánského kláštera v Opočně, kam povolali i naše sestry. Ale tento klášter byl příliš malý a kněží pořád přibývalo, takže hledali něco většího. Tímto novým místem byl Velehrad. A protože jsem už nepracovala v ozdravovně a ke kněžím byly také potřeba zdravotní sestry, stěhovala jsem se na Velehrad. To bylo v březnu roku 1951. Přišli jsme tam dřív než kněží z Opočna (asi o 14 dnů), protože tam nebyly postele ani matrace, a tak jsme to tam museli připravit. S kněžími, kteří tady už pomáhali, jsme se nemohli stýkat. Ale vždycky se cestička nějak našla. A to i když všechno probíhalo pod dohledem SNB. Všichni jsme byli pod přísným dozorem, nesměla k nám žádná návštěva, ven také nikdo z nás nesměl a pošta byla cenzurovaná. Na poštu jsem chodila dírou v plotě na zahradě. Upřímně řečeno nás to bavilo. Do kostela jsme tam chodit mohli, ale musel být zamčený, abychom nepřišli do styku s místními lidmi. Místní se ale dozvěděli,

že jsme tady, a nechávali nám v kostele schované pozornosti. Oficiálně to tu bylo označeno jako charitní domov i přes ty přísné podmínky. Na Velehradě jsme byli asi dva měsíce. Tenkrát patřil do kraje Ostrava a tehdejší církevní tajemník prohlásil, že nechce ve svém kraji „ty faráře a ty jeptišky“. Církevní tajemník Jihomoravského kraje se nás nebál a vzal nás do svého kraje.

Vozil sestru představenou po místech, kde bylo volno, aby si mohla vybrat. A tak společně našli Moravec. Moc se jí tady nelíbilo, protože na Velehradě byly velké široké schody, byl tam prostor a tady to byl pravý opak. Ale nic jiného nebylo k dispozici a my jsme už byly nuceny z Velehradu odejít. Takže 10. května jsem se spolu s ostatními z Velehradu stěhovala na Moravec. Smáli jsme se a říkali jsme: jen ať nám dají maringotky a můžou nás vozit, my aspoň nemusíme stěhovat nábytek a budeme při tom poznávat republiku. Když jsme přijeli na Moravec, v každém z těch opravdu malinkých pokojíčků museli být ubytování 3 nebo 4 kněží. A pořád sem sváželi další. Tenkrát tam bylo na 150 kněží a bratří řeholníků, sester tam pomaloučku přibývalo, nakonec nás tam bylo 30. Tam jsem byla až do roku 1991, potom jsem šla do Českých Budějovic.

Sestry, které byly se mnou v Jimramově, jsou už všechny po smrti; sestra Humilis je pochovaná v Bílé Vodě, sestra Lamberta v Kardašově Řečici. Kde jsou pochované ostatní sestry nevím, protože jsem s nimi ztratila kontakt.

Když jsme se v 91. stěhovali z Moravce, bylo nás 30 sester. Jenomže jsme většinou byli už toho staršího věku. V roce 1989 bylo povoleno přijímání nových sester, i když jen jako zaměstnankyň charitního domova. Později se poměry uvolnily ještě víc a byla povolená i „obláčka“. Z původních třiceti nás zbylo jen 7 a 7 jsme nově přijali, takže dnes nás tu je celkem 14.

Co se týče našeho řádu, pod tzv. Českou provincií, tak řádu patří dům v Kardašově Řečici, Klatovech, Horažďovicích, Praze

památkami patří mezi nejvýznamnější v zemi. Jednou z největších památek je městská radnice s alegorickými freskami a klecí hanby (štěstí, že se dnes už nepoužívá). Centru města vévodí chrám sv. Jakuba – druhý největší kostel na Slovensku. Tento chrám má ještě jedno „nej“: nachází se zde největší dřevěný pozdně gotický oltář na světě a to z dílny slavného Mistra Pavla z Levoče.

Naše kroky (doslova kola autobusů) mířily dál a to směrem do Červeného Kláštora. Samotný klášter byl osídlen nejdříve karmelitány a později kamalduly. Obě řehole měly velmi přísné regule a žily poustevnickým způsobem života. Mniši zde bydleli v oddělených domech a věnovali se především opisování knih, zahradničení a léčitelství, jak jsme viděli v expozicích kláštera. Lidé žijící mimo klášter se zabývali převážením surovin na vorech po řece Dunajci. A něco podobného jsme si mohli vyzkoušet na vlastní kůži i my.

Přesunuli jsme se na paluby pltí. Jsou to plavidla, která jsou složená z pěti úzkých truhel spojených kovovými svorkami a provazy. Na každou plť se může vejít až 12 osob. Společně s nimi jsou na palubě i dva voraři (profesionálové). Ti, oblečení v místních krojích, nejen bezpečně řídí vor, ale celou plavbu doprovází zábavným popisem všeho, co se týká blízkého okolí. Od historie pltí, přes různé legendy a zajímavosti, až po přírodu v okolí Dunajce. Devět kilometrů plavby (asi půldruhé hodiny) po Dunajci, nádherná, civilizací nedotčená, příroda Pieninského národního parku byly doslova pastvou pro naše oči. V okolí řeky se nachází vysoké skalní stěny, věžičky a bradla rozmanitého tvaru nebo také socha Panny Marie věnovaná papežem Janem Pavlem II. Pokud jsme se zrovna nesmáli jednomu z mnoha vtípků našich „plťců“, mohli jsme vnímat konejšivé ticho s jemným šplouchánímvody.

Den jsme zakončili v Prešově, třetím největším městě Slovenska. A zde jsme, někteří možná poprvé, navštívili řeckokatolický chrám, totiž katedrálu sv. Jana Křtitele, sídlo prešovské archieparchie. Samotná řeckokatolická církev klade velký důraz na prožití víry prostřednictvím smyslů, proto se také celá mše

archeologické výzkumy v části katedrály podtrhovaly mimořádnost tohoto místa.

Nedaleko kapituly stojí na vápencové skále Spišský hrad. Je to jeden z největších hradních areálů v Evropě. Podle průvodce má každý kámen hradu svou historii a tajemství. Památka (zapsaná

na seznamu světového dědictví UNESCO), kterou dnes můžeme vidět, je kamenný hrad se všemi možnými obrannými vymoženostmi (brány, věže, padací most apod.). Měli jsme možnost zhlédnout tři nádvoří (největší z nich má i dnes své stálé obyvatele – sysly) i hlavní věž, na kterou můžete vystoupit pouze po velmi úzkém kamenném schodišti. Z věže je krásný výhled na celé spišské okolí a na veliký obrys keltského koně, který je sestaven z kamenů. Nechyběla ani hradní kuchyně s recepty specialit tehdejší doby, výstava zbraní a brnění (které bychom dnes stěží unesli, natož abychom se v nich dokázali bez problémů pohybovat) a mučírna (kde si jeden z nás, konkrétně pan Prosecký, mohl vyzkoušet jeden z mučících nástrojů). Okouzleni nezapomenutelnou atmosférou dávno minulých časů jsme odjížděli do kempu, kde jsme vyměnili autobusová sedadla za pohodlnější postele.

Ráno jsme byli opět všichni připraveni v plné síle na další dávku zajímavostí. Fotoaparáty a hrstka odvahy na vory (viz níže) byly povinnou výbavou každého člena výpravy. Naší první zastávkou byla Levoča, město, které svými

a Českých Budějovicích. Mateřinec byl z Javorníka přesunut do Hradce Králové a je samostatný.

Nakonec bych chtěla vzkázat, že za Jimramov se samozřejmě každý den modlím a moc na něj vzpomínám. Bylo to moje první působiště po mých věčných slibech, ale hlavně proto, že jsem tady byla moc šťastná a přišla do styku s moc hodnými lidmi, měla jsem tady na starosti školku, skautský oddíl, byla jsem tady určitou dobu i představenou. Dodneška mi někteří mí svěřenci píší, což mě velmi těší.

Chtěla bych touto cestou poděkovat především sestře Viktorii, že jsme s ní mohli strávit nezapomenutelné letní odpoledne, zároveň ale také všem, díky kterým toto setkání mohlo proběhnout.

/vyprávění přepsala Barbora Kašová/

Jimramovská pouť

Každá farnost slaví jednou za rok svoji pouť. Jsou to vlastně takové narozeniny farnosti. Nepečeme dort s desítkami ani stovkami svíček, přesto na tento den nikdy nezapomínáme a náležitě ho vždy oslavíme.

Oslavy začaly již v sobotu 5. 9., kdy se sportovci z okolí sjeli do školní tělocvičny v Jimramově a utkali se ve fotbale a ve volejbale.

V neděli proběhla slavnostní mše svatá zpestřená zpěvy farního sboru. Kdo se chtěl podívat téměř do nebeských výšin, mohl odpoledne vyjít, po dvou až po čtyřech končetinách, na kostelní věž. Po zvládnutí náročného terénu točitých a prudkých schodišť následovala odměna ve formě krásného výhledu na Jimramov a možné prohlídky zvonů z bezprostřední blízkosti. Vzhledem k pěknému počasí bylo zájemců o výstup víc než dost a dalo by se říct, že věž kostela byla chvílemi dočista přetížena. Naštěstí tento nápor ustála bez úhony.

Milovníci výšin i ti, kteří raději zůstali při zemi, měli poté možnost poslechnout si koncert hned dvou chrámových sborů. Jako první vystoupil chrámový sbor sv. Jakuba z Poličky a po něm zazněly skladby v podání nám již dobře známého ekumenického mužského

sboru "Vocatus Ecumenicus" a jeho hostů. Koncert přispěl k slavnostní atmosféře tohoto dne.

/Maria Kašová/

Směr východní Slovensko

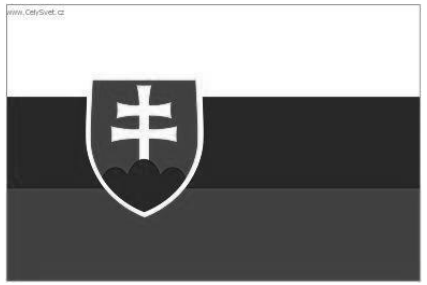

Létu definitivně odzvonilo, zato dětem a studentům zvoní ve školních lavicích. Na stránkách v kalendářích se pyšní říjen, který cítíme na každém kroku. Ráno nás na tváři začíná štípat pořádná zima, listy mění své zelené uniformy a líně začínají padat ze stromů. Říkáte si, že léto rychle uteklo? Nebyli jste na žádném výletě? Vydejte se s námi zpět ke čtvrtku 10. září, kdy jsme vyjeli na třídenní farní pouť. Sbalte si s sebou polštářek do autobusu, záchrannou vestu na vor, euro na pohled domů a československý slovníček, pokud si myslíte, že se nedomluvíte. A kam to vlastně pojedeme? Na východní Slovensko do oblasti Spiše.

Už v brzkých ranních hodinách bylo na jimramovském náměstí rušno. 102 nedočkavých poutníků (zatím s ospalýma očima) nastoupilo do dvou autobusů. Čekala nás několikahodinová cesta a každý tohoto volného času využil jinak. Někdo „přemýšlel" se zavřenýma očima, někdo se kochal ubíhající krajinou a někdo zpíval pro dobrou náladu.

Prvním cílem naší poutě bylo církevní městečko Spišská kapitula, kde sídlí spišské biskupství. Vesnička je malá, tichá, s pár desítkami domů kanovníků podél cesty zakončené bránami. Hlavní a velmi cennou dominantou městečka je pozdně románská katedrála sv. Martina. Právě zde jsme poprvé během poutě ucítili závan dávné historie a tento až mrazivý pocit nám dlouho vydržel. Bohatě zdobené oltáře, sochy, náhrobní tabule i právě prováděné